

Vedlegg 1

Sammenfatning høringsuttalelser Haram vindkraftverk

Haram kommune (10.05.2019) behandlet MTA/detaljplan for Haram vindkraftverk i kommunestyre den 09.05.2019. Uttalelsen ble vedtatt med 14 mot 13 stemmer ved bruk av ordføreren sin dobbeltstemme:

«Det må gjerast avbøtande tiltak for dei bustadar og fritidsbustadar som kjem i gul støysone, slik at desse bustadar/fritidsbustadar kan unngå å ha støyplagar. Særleg viktig er dette for heilårs bustadar, då støyplager over tid kan tenkjast å kunne påverke helsa. Utforming av avbøtande tiltak bør skje i samarbeid med dei som er råka. I tillegg må det sikrast at vindturbinane vert programmert slik dei unngår skuggekast for busetting.

Den beste løysinga vil vere å auke avstanden mellom busetnad og vindmøllene, det ville også redusere det visuelle inntrykket. Haram kommune er klar over at dette kan påvirke heile utbygginga, men vil likevel be NVE vurdere flytting av dei to vindmøllene som ligg nærmast Ulla.

Haram kommune ber og om at vilkår nr. 24. Ising og iskast, vert særskilt vurdert, og at NVE krev dokumentasjon på at konsesjonær har gjennomført ei risikovurdering. I MTA planen er dette problemet undervurdert.

Haram kommune vil og stille spørsmål ved om det er rett å legge ei konsekvensutgreiing frå 2007 til grunn for planen, det er hausta både positive og negative erfaringar med vindkraftutbygging etter dette, og dette burde vere ein del av vurderingsgrunnlaget.

Haram kommune vil og påpeike at prosessen med høyringa av MTA planen er for dårleg kunngjort for privatpersonar som meiner dei burde vore varsla.

Godkjent reguleringsplan for fritidsbusetting på Vålhaugen (godkjent 29.1.2009) er ikkje gjort greie for i støy og skuggeanalyser. Støyanalyser syner at området for detaljplan Vålhaugen ligg i heilskap i gul støysone (under P01-power optimized power curves figur 2-1 i støyanalyse) for worst case scenario, mens den ligg utanfor gul støysone under føresetnadar om S01 (sound optimized power curves) i worst case scenario. Potensielt kan der i mode P01 verte 16 fritidsbustadar over støygrensene på 45 dB(A) Lden. MTA-planen må gjere greie for verknadar vedrørande støy og skuggekast for det regulerte området for fritidsbustadar, og eventuelle avbøtande tiltak som kan vere aktuelle.

Utbyggar forpliktar seg til å rydde terrenget etter utbygging slik at fri ferdsel framleis er ivaretatt.

Uttale frå mindretalet som fekk 13 røyster:

Haram kommune ynskjer i hovudsak ikkje utbygging av vindkraftanlegg på Haramsfjellet, men har desse merknadane til framlagt MTA:

Ei utbygging vil gi store inngrep og få store konsekvensar for livskvaliteten til dei som bur nærast. Haram kommune fryktar også konsekvensar knytt til reiseliv og turisme some er eit av satsingsområda til nye Ålesund.

Det må gjerast avbøtande tiltak for dei bustadar og fritidsbustader som kjem i gul støysone, slik at desse bustadar/fritidsbustadar kan unngå å ha støyplagar. Særleg viktig er dette for heilårs bustadar, då støyplagar over tid kan tenkjast å kunne påverke helsa. Utforming av avbøtande tiltak bør skje i

samarbeid med dei som er råka. I tillegg må det sikrast at vindturbinane vert programmert slik at dei unngår skuggekast for busetting.

Turbin på Ullahornet må fjernast av omsyn til det verdifulle kulturlandskapet og bumiljøet på Ulla. Totalt er 4 turbinar for nær bebyggelse i forhold anbefaling. Iskasting mot fylkesvei 150 Nordøyvegen må vurderast.»

Møre og Romsdal fylkeskommune (10.05.2019) bemerker at det vindkraftverket som skal bygges på Haram er vesentlig annerledes enn det som faktisk ble konsekvensutredet. Fylkeskommunen stiller spørsmål ved om utredningsplikta er tilstrekkelig oppfylt. Dette spørsmålet bør avklares med de departementene som har ansvaret for KU-forskrifta. Fylkeskommunen påpeker at MTA/detaljplan gir en realistisk beskrivelse, men drøfter ikke virkningen opp mot hverandre eller gevinsten i prosjektet. Dokumentene gir heller ikke signaler om eventuelle avbøtende tiltak. Fylkeskommunen støtter med andre ord vedtaket i Haram kommune.

I MTA/detaljplan (s. 25 i 05 MTA vedlegg 5 MTA nettilknytning) står det «*Kjøring og midlertidig opplegging av grøftemasser mellom sikringssonen og 15 m-sonen er akseptabelt.*» Denne føringen må endres før vedtak. Fylkeskommunen understreker at det ikke skal forekomme opplegging av grøftemasser eller kjøring innenfor 15 m sonen for gravminnet på Haugvika, da dette medfører stor risiko for varig skade på arealet og kulturminnet som er automatisk verna.

Når det gjelder kulturminner fra nyere tid, vil konstruksjonene i langt større grad enn det opprinnelig konsekvensutredning viser. Turbinene vil være synlig og gi skyggekast i et av de regionalt svært viktige kulturlandskapene langs kysten, bygningsmiljøet på Ulla og i Ullasundet. Ingen av tilleggsutredningene drøfter dette. Problemet gjelder kanskje først og fremst den turbinen som står lengst fram mot Ullahornet.

Fylkesmannen i Møre og Romsdal (02.05.2019) kommenterer at færre turbiner er positivt for arealbruk, selv om økt høyde kan være negativt for landskapsopplevelsen.

Konsekvensene for fugl er vanskelig å fastslå, men en antar at færre turbiner vil være positivt for fuglelivet. I konsesjonsvilkår er det satt vilkår om miljøoppfølgingsprogram for relevante grupper av fugl og for- og etterundersøkelser av hekkesuksessen til vandrefalk. I NINA Minirapport 414, 2012 er særlig forholdet for toppskarv, havørn og vandrefalk vurdert.

For toppskarv ser Fylkesmannen det som positivt at tidligere forslag til turbiner ved Nova og Liabruna er tatt ut. Å justere turbinpunktet ved Ullahornet vil også være positivt for havørn, men vi registrerer at det ikke har vært registrert hekking her siden 1976. Vandrefalkens adferdsmønster og kollisjonsrisiko må kartlegges nærmere, men i forhold til registrert reirplass er vi skeptisk til etablering av det vestligste turbinpunktet like ovenfor naturreservatet.

Det ble gjort en ny vurdering av vandrefalk i 2017 (NINA Prosjektnotat 42) der to par ble registrert på kjente hekkeplasser, men at hekkinga dette året var mislykket. Det er stilt krav om etterundersøkelser. Fylkesmannen er interessert i å vurdere utredningsforslaget før det blir endelig vedtatt. Videre bør det stilles krav om at observasjoner blir gjort tilgjengelig gjennom Artsdatabanken.

Fylkesmannen er positiv til at adkomstveien er lagt utenfor den utvalgte naturtypen «kystlynghei». Om det likevel blir aktuelt å gå inn i et område med utvalgt naturtype, minner Fylkesmannen om at dette må behandles etter «forskrift om utvalgte naturtyper etter naturmangfoldloven».

Fylkesmannen viser til at 2 boliger og 3 fritidsboliger ligger i gul sone i støyrapporten for «worst case»-scenario, og at det ikke er noen boliger/fritidsboliger som ligger i gul sone for «real case»-scenario. Det vises til tiltak skissert i MTA som kan gjennomføres for de fem byggene i «worst case». Fylkesmannen vurderer dette til tilfredsstillende tiltak i forhold til konsesjonsvilkårene.

Når det gjelder nettilknytning er Fylkesmannen positive til at traseen for jordkabel/vei vil gå utenom naturtyper i området.

Mattilsynet (14.05.2019) viser til at drikkevannskildene er godt kartlagt, og Mattilsynet mener det derfor bør være mulig å ta tilstrekkelige hensyn til at drikkevannskildene ikke blir negativt berørt av anleggsarbeidet. Mattilsynet forventer at det også tas tilstrekkelig hensyn til alle private brønner og vannforsyningssystemer innenfor planlagt utbyggingsområde, både i anleggsperioden og under ordinær drift. Den undersjøiske vannledningen mellom Haramsøy og Longva må hensyntas ved eventuell kabellegging.

Det er viktig å gjøre tiltak for å hindre uhell og ulykker som kan medføre negativ påvirkning på drikkevannskildene. For eksempel nevnes dreneringsgrøfter ut av eventuelle nedbørsfelt og oppsamlingstank for kjemikalier og diesel. Mattilsynet påpeker at doble vegger i tanker alltid bør brukes, og at transportable toaletter i nærhet av byggeplass bør vurderes. Det bør foretas en risiko- og sårbarhetsanalyse som beskriver eventuelle risikoreduserende tiltak i anleggs- og driftsperioden. Dette er kun delvis beskrevet i MTA-planen og bør komme tydeligere frem. Dette forutsetter tett dialog mellom tiltakshaver, lokale vannverkseiere og kommunen.

Det er viktig å ta hensyn knyttet til mulig oljeforurensning/kjemikalieforurensning innenfor nedslagsfelt til overflatekilder som drenerer inn mot drikkevannsinntak og mulige tilsigsområder til grunnvannskilder. Det må settes krav til hvor ulike kjøretøy kan parkere, plassering av oljetanker og størrelsen på disse, samt etableres rutiner for fylling av drivstoff. Slike regler bør finnes på kartverk og lignende som alle involverte i prosjektet er kjent med.

En felles befaring med Mattilsynet bør vurderes i tidlig anleggsfase og eventuelt senere, for å se om nedskrevne rutiner blir fulgt. Mattilsynet må få oversendt entreprenøren sine sikkerhets- og risikovurderinger. Videre mener Mattilsynet at det må pekes ut en ansvarlig person som kan følge opp at gjeldende sikkerhetsrutiner er kjent av alle involverte i prosjektet og at disse blir fulgt. Mattilsynet ønsker å bli orientert underveis i arbeidet dersom det oppstår vesentlige endringer.

Kystverket (26.04.2019) viser til deres tillatelse inkludert vilkår for etablering av overføringsledning fra øya til fastlandet. Kystverket konstaterer at deres vilkår er inkludert i MTA, og har ingen andre kommentarer eller innspill til detaljplan/MTA.

Norges televisjon (NTV) (10.05.2019) skriver høringsinnspill og innsigelse til saksbehandlingen i saken. Haram vindkraftverk berører flere områder som ligger i satellittskygge. Husstander som ligger i satellittskygge kan ikke motta TV fra andre plattformer, herunder satellitt (via parabol), kabel eller fiber, med mindre de to sistnevnte er bygd ut.

NTVs konsesjon gjør dem forpliktet til å sikre fastboende husstander i satellittskyggeområder faktisk mottak fra bakkenettet.

Det vises til at forholdet til TV-signaler ikke har vært tema i konsesjonsprosess, inkludert klagebehandling i OED. NTV har ikke blitt hørt, varslet eller fått tilsendt vedtak i saken. Men i sist oppdaterte konsesjon (25.01.2019) ble vilkår nr. 22 inkludert, om radio- og TV-signaler. I MTA går det fram at det er dialog mellom Haram Kraft og NTV/Norkring og at det forutsettes enighet før anleggstart. NTV påpeker at det ikke er oppnådd enighet i saken.

Turbinene er høyere enn det som ble omsøkt i konsesjonen. Plassering og dimensjonene/høyden på turbinene, er av særlig betydning når det gjelder vindkraftanleggets potensiale til å forstyrre fremføringen av et digitalt TV-signal. Det vises til rapport av 9.1.2019 for beskrivelse av ulike måter et vindkraftanlegg kan forstyrre TV-signaler.

NTV påpeker at det har gått svært lang tid fra prosjektet ble utredet og omsøkt (15 år tilbake i tid), til det nå ligger sluttbehandling. I den sammenheng vises det til konsekvensutredningsforskriften §28 og artikkel 8a i EIA-direktivet om at ansvarlig myndighet skal forvise seg om at oppdatert kunnskap legges til grunn for sluttbehandlingen av en sak. NTV mener at konsesjonsvedtaket Haram vindkraftverk må oppheves som ugyldig, jf. forvaltningsloven § 41. Dette begrunnes med at forholdet til NTV ikke er utredet, at det generelt mangler et oppdatert kunnskapsgrunnlag, at NTV ikke har hatt anledning til å komme med innspill i de tidlige faser av prosessen og at det ikke er oppstilt nødvendige vilkår til beskyttelse av satellittskyggenettet. Subsidiært må det kreves ny utredning for å bøte på de feil som er begått under saksbehandlingen.

Haram vindkraftverk vil berøre flere satelittskyggeområder. Målinger foretatt av Norkring, viser en betydelig risiko for interferens fra vindkraftanlegget. Det er særlig to områder hvor husstander kan miste tilfredsstillende mottak som følge av vindkraftutbyggingen, dette er Hellevika på Lepsøya og Ulla/Ullahammaren på Haramsøy. I følge Norkring vil varig avbøtende tiltak bestå i å etablere ny sendestasjon i området Haramsneset på Haramsøya og en ny senderstasjon i området Langeneset på Skuløya/Flemsøya. I tillegg viser Norkring til at det foreligger usikkerhet knyttet til mottaket andre steder, og det derfor må utføres nye målinger under utbyggingen av vindkraftverket slik at det eventuelt kan iverksettes flere avbøtende tiltak. NTV har tydeliggjort ovenfor konsesjonær at de vil motsette seg en anleggsstart på Haramsøy før ovennevnte tiltak er på plass, eller det foreligger en forpliktende avtale mellom partene.

NTV opplyser at Haram kraft har innhentet en egen rapport til Norkrings målinger. Rapporten innhentet av Haram kraft vurderer NTV som svært mangelfull, og at deres forslag til tiltak ikke vil avbøte forstyrrelser i dekning i satellittskyggeområdene. NTV ber NVE utnevne en tredjepart til å verifisere hvilke tiltak som er nødvendige.

Naturvernforbundet i Møre og Romsdal (05.05.2019) viser til at Haram vindkraftverk ligger utenfor det NVE har regna som egnet område i Nasjonal ramme for vindkraft. Med ny kunnskap burde anlegg som ligger utenfor områdene i rammeplanen, stoppes.

Det vises til at det er påvist at rovfugl ikke hekker i på plataået, men i bergveggene under plataået.

Naturvernforbundet mener det ikke er tatt hensyn til at plataået kan være jaktområde.

Naturvernforbundet har lagt ved en liste over rødlista arter på Haramsøya. Selv om de fleste artene holder seg i den lavere delen av øya til vanlig, er det også en del som bruker området oppe på plataået og som ikke har fått den oppmerksomheten som den fortjener i saken.

Naturvernforbundet mener konklusjonene om at anleggsaktivitet på plataået ikke forstyrrer fuglene i veggen er basert på for dårlig grunnlag. Turbin 1, 2 og 3 ligger nærmest viktige fugleområder.

Anleggsarbeid nær disse turbinpunktene må så langt det er mulig avgrenses med anleggstopp i perioden 1. januar til 1. august.

Nyere kunnskap om flaggermustrekk kan tyde på at Haram vindkraftverk kan være i større konflikt enn det som er lagt til grunn tidligere. Norge har skrevet under internasjonale avtaler om flaggermus. Dette bør tilsi at virkninger for flaggermus på undersøkes nærmere, slik at anlegget tilpasses ny kunnskap.

Ønske om å ikke ha bom på adkomstveien, mener Naturvernforbundet vil øke ferdsel og forstyrrelsen på fugl.

Interessegruppa mot vindkraftverk på Haramsøy v/Advokatfullmektig Morten Heide Feiring (10.05.2019) er samling av grunneiere på Ulla, Haramsøy, og er skeptisk til Haram vindkraftverk.

Interessegruppa mener de har fått lite informasjon om prosjektet siden konsesjonen ble gitt i 2008, at det fristen for å uttale seg til MTA er kort. Det vises til at MTA/detaljplan informerer om at denne er utarbeidet i kontakt med berørte parter, herunder rettighetshavere på Ulla. Dette stemmer ikke.

Det vises til at Haram kommune gikk mot vindkraftverket (26 mot 10 stemmer) i 2006, men det ble meddelt konsesjon mot kommunens ønske. Dette er avvik fra vanlig praksis i andre vindkraftsaker i Norge.

Det vises til støyrapporten i MTA, og at fem hus overstiger anbefalt grenseverdi på 45 dB. Men tabellen viser videre at 28 hus vil få støy over 44 dB. Interessegruppa mener at det er betydelig flere husholdninger som blir negativt påvirket av støyen enn det rapportens konklusjon gir inntrykk av. Alle husene på Ulla blir påvirket av støy, en tredjedel ligger helt oppunder den anbefalte grenseverdien. For ett hus, viser beregningene 47 dB, et lydnivå langt over det som er tillatt i konsesjonen.

Interessegruppa mener beregning av støy som snittberegning for alle turbinene, ikke gir et realistisk bilde av støy. Det må lages en ny støyberegning der støy må beregnes direkte fra nærmeste turbin mot bebyggelsen, dvs. turbin 1 og 4 mot Ulla-garden/Ullahammeren og turbin 5 og 6 mot hyttefeltet gnr/bnr 10/72,73. Infralyd bør også utredes. Det vises videre til kap 9.8 i veileder T-1442, hvor det står «Vindturbiner bør ikke planlegges plassert slik at støynivået ved støyfølsom bebyggelse overstiger grenseverdien. Dette kan tilsvare avstander opp mot 800 til 1000 meter.» Hele bebyggelsen på Ulla ligger mellom 450 – 650 meter fra nærmeste turbin.

For skyggekast, er det viktig at de automatiske systemene som skal installeres, fungerer som det skal. Hvis erfaringen viser at det ikke fungerer optimalt, må systemene kontrolleres/oppdateres.

Det vises til NVEs temarapport iskast i Nasjonal ramme for vindkraft, hvor det anbefales av turbiner ikke legges innenfor maksimal kastelengde fra nærmeste «objects». Kastelengden tilsvarer summen av navhøyde og rotordiameter (i tillegg til høydeforskjell mellom turbin og omgivelser) ganget med iskastfaktor (ligger mellom 1 og 1,5). Med faktor på 1,5 vil maksimal kastelengde på Haram være 777 meter, det vil si at store deler av bebyggelsen på Ulla vil være innenfor kastelengden. Også med faktor 1, vil iskast komme nærme hus på Ulla og fylkesvei 150. Interessegruppa mener det bør foretas nye vurderinger av iskast og at turbin 4, 5 og 6 flyttes.

Det vises til nasjonal ramme, og at NVE i denne setter minimumsavstand på minst fire ganger turbinens høyde til nærmeste bebyggelse. Turbin 4 ligger 563 meter fra nærmeste bebyggelse. Med 150 meter høye turbiner, ligger disse husene innenfor minimumsavstanden. Interessegruppa ber om at turbin 4 flyttes lenger inn på øya, av visuelle hensyn, skyggekast, lysmerking av luftfartshindre og turbinens eksponerte plassering på Ulla hornet. Visualiseringer fra sjøen/moloen ved Ulla etterspørres.

Interessegruppa ber NVE avslå søknad om å forlenge konsesjonstiden fra 25 år til 30 år.

Interessegruppa er nylig gjort oppmerksom på regulert, men ikke utbygget, hyttefelt på gnr/bnr 10/72,73. Tomta ligger under 500 meter fra nærmeste turbin, og interessegruppa mener det ikke vil være mulig å realisere hyttefeltet om vindkraftverket bygges.

Interessegruppa mener det er problematisk at vurderingene for fugl/dyreliv er basert på konsekvensutredning (KU) fra november 2004, som ikke er oppdatert siden. Interessegruppa reagerer på KU flere steder nevner at det er manglende kunnskap på en rekke områder, jf. KU s. 59 og 60. Dette burde blitt oppdatert med ny kunnskap. Det vises også til at MTA nevner mink som «viltverdig», da denne står på fremmedartlisa til Artsdatabanken og er uønsket i Norge.

Den foreslåtte MTA-planen legger opp til en fullstendig endring av natur, vilkår for fugler og dyr, livsvilkår for folk på Haramsøya og utviklingsmuligheter på Ulla. I forbindelse med

kommunesammenslåingen av Haram og Ålesund er Ulla utpekt som et viktig område med potensiale for turisme og annet næringsliv. Dette vil bli utelukket med gjennomføring av Haram Vindkraftverk.

Arbeidsgruppa Ope Landskap (01.05.2019) er imot vindkraftverket og mener forutsetningene for konsesjonen har endret seg, da det ikke lenger er anstrengt kraftsituasjon om området i tillegg til at produksjonen på Haram er halvert sammenlignet med det som lå til grunn i konsesjonsbehandlingen.

Arbeidsgruppa er særlig negativ til turbinen plassert ytterst på Ullahornet, og ber om at denne blir fjernet. Dette av hensyn til nærvirkninger for boliger og fritidsboliger i det verdifulle landskapet.

Ope Landskap reagerer på at utbygger foreslår å ikke ha et oppfølgingsprogram for miljø på plass før etter ferdigstilling, og frykter at tiltaket fører til at rovfugler kan bli borte fra fjellet. De er også kritiske til påstanden om at færre men større turbiner reduserer faren for kollisjon med ørn og falk, ettersom sveipt areal er større sammenlignet med opprinnelig søknad. Det presiseres at plassering av turbiner nær kanten mot Håvika, Haram og Ullahornet, vil være i områder der de oftest ser ørn og falk. Det vises til notat fra Miljødirektoratet «Fagrunnlag fugl» av 11.04.2018, og at rovfugler bruker luftrummet mye og oppholder seg innenfor rotorbladene sveipeareal. Arbeidsgruppa mener hele Nordøyrekka må sees på som ett habitat, og at det er viktig å opprettholde et visst minimum av invidid for at artene skal overleve.

Avstanden mellom turbin og veg opp på fjellet på Ullasida og stier langs fjellkanten er liten, og er en av de mest brukte turveiene på øyene. Arbeidsgruppa frykter veien blir stengt på grunn av fare for iskast. De er kritiske til at MTA konkluderer med at iskast ikke er problem, ved å henvise til Isatlas i Norge. Fare og restriksjoner på ferdsel må gjøres rede for, og idrettslag, kommunen og friluftsrådet i Ålesund og omegn må få anledning til å uttale seg før endelig behandling.

Arbeidsgruppa viser til at fjellryggen der nye veg skal bygges er smal og bratt, og at det ikke vil være mulig å bygge ny vei uten store og godt synlige irreversible inngrep.

Haramsøy Fjellutnyttingslag v/Andreas Haram (02.05.2019) er et lag som organiserer tolv bruk på Haramsøy. Laget har etablert en vei opp på fjellet på Haramsøy, og eier 90% i Haram og Ulla veglag.

Laget viser til at det har vært god dialog med utbygger i konsesjonsfasen og detaljplanfasen om bruk av vegen. Men i siste liten har det kommet inn en justering som laget vurderes som ikke er akseptabel. Dette gjelder veien fram til turbin T1, T2 og T3, i tillegg til riggområde ved T3. Riggområdet er lagt på fulldyrka jord, og veiløsningen krysser tvers over fulldyrka jord på en særs uheldig måte. Det er viktig for laget at nedbygging av fulldyrka jord holdes til et minimum.

Laget har i uttalelsen foreslått to alternative riggområder. Dette er områder som ble utkanalisert for 40 år siden og klargjort/planlagt for dyrking. Dette gjelder for øvrig hele området som blir berørt av turbiner og internveier. Dette innebærer at areal som er avmerka som kystlynghei og kystmyr er utdrenert og klargjort for dyrking for lang tid siden. Laget ber om at riggområdet ikke fjernes etter utbygging, da dette er egnede areal for lagring av rundballefor.

Når det gjelder veiløsning, vises det til at det går to parallelle veier i retning T2. Laget forutsetter at disse veiene kan benyttes etter utbedring.

Laget ber om at det ikke etableres veibom, da landbruksaktiviteten generer stor trafikk opp og ned på fjellet om sommeren. Det vises til at eksisterende vei ikke har bom, men er merket med skilt «All ferdsel på eige ansvar».

Avslutningsvis viser laget til at en 18% stigning på vei er alt for bratt for bøndenes bruk av veien. Det er derfor viktig at eksisterende vei holdes i stand og at denne kan benyttes som tidligere.

Johanne Rogne (01.05.2019) viser til at det i MTA henvises til to hekkeplasser for hubro, 400 meter fra tiltaket, uten at mulige virkninger er vurdert nærmere. Rogne lurer på hvorfor havørn, som er levedyktig, er vurdert flere ganger, men ikke hubro. Det vises til andre samfunnstiltak har måtte gjøre omfattende avbøtende tiltak av hensyn til hubro, og Rogne kan ikke forstå at NVE/OED kan godkjenne bygging av vindturbiner 400 meter fra hekkeplass til hubro.

Rogne ber om at utbygger ser på muligheten for å legge turbin T1 og T2 lenger inn på planområdet, av hensyn til støy, visuell støy og skyggekast. Rogne mener høyden på turbinene i den siste visualiseringene i vedlegg 8, er lavere enn det som er skal bygges, sett i sammenheng med Ullahornet som er ca. 320 meter høyt.

Videre ber Rogne om at skyggekast beregnes for Longva, da hun mener avstanden (2 – 2,5 km) ikke er særlig mye lenger enn NVEs retningslinjer (1,5 km).

For øvrig kommenterer Rogne at konsesjonen ble gitt med begrunnelse at det var nødvendig med strøm ettersom Møre og Romsdal var et underskuddsområde. Rogne mener dette kan ha endra seg, og mener en bør gjøre en ny vurdering av samfunnsnytt av dette prosjektet. Det vises også til at Haram kommune sa nei til utbygging av vindkraftanlegg i 2008.

Bjørn Ramstadengen (23.04.2019) eier fritidseiendom (gnr/bnr 10/23) på Haramsøya. Eiendommen er i gul støysone, og har fått beregnet støy på 47,2 dBa.

Ramstadengen ber om at turbinene blir trukket lenger inn på fjellet. Dette begrunnes av hensynet til støy, skyggekast og visuelle virkninger.

Anita Myklebust Ulla (02.05.2019) er grunneier og fastboende på Ulla. Myklebust Ulla frykter helseplager fra støy, og mener tilbudt kompensasjon fra utbygger er useriøs.

Turbinene er av en annen dimensjon enn da det ble meddelt konsesjon. Myklebust Ulla reagerer på misvisende illustrasjoner i prosjektet. Vindmøllene er plassert i en attraktiv tur og rekreasjonsområdet, og for Myklebust Ulla er Ullahornet en av de vakreste plassene i området. Myklebust Ulla anser området som ødelagt, om turbinene blir etablert.

Andreas Ulla (03.05.2019) er grunneier på gnr/bnr 10/6 i Haram kommune. Ulla påpeker at opplysninger på tidspunkt for underskriving av grunneieravtale ikke er i samsvar med dagens faktum for utbygging av vindturbiner. Dette får konsekvenser for Ullas planer om gårds- og næringsdrift på eiendommen i framtiden.

Av grunneierne som omfattes av grunneieravtalen, er Ulla den eneste som kommer i «gul sone» for støy. Dette var ikke kjent tidligere, og kan få konsekvenser for senere drift.

Andreas Ulla har opparbeidet Ulla Havsportsenter, med utleie av rorbuer/sjøbu med naturopplevelser på det gamle fiskeværer Ulla. Andras Ulla mener at grunnlaget for drift blir svekket med synlige vindmøller og rorbuene som kommer i grenseland for «gul sone».

Andreas Ulla har sendt inn planer til behandling om hyttefelt i privat reguleringsplan på Ullahammeren. Dette hyttefeltet vil også komme i «gul sone», og var opplysninger Andreas Ulla ikke kjente til ved underskrift av kontrakt med Haram Kraft.

Det vises til at både søknaden fra 2004 fra Haram Kraft AS og NVEs konsesjonsbehandling, har særlig omtalt plassering av to vindmøller på grunn av konsekvenser for bebyggelse på Haram og Ulla. Dette er på "Mannen" (mot Haram) og på "Ullahornet" (mot Ulla). En turbin på "Mannen" ble fjernet etter krav fra NVE i konsesjonsbehandlingen. En turbin på "Ullahornet" er ikke benevnt senere i samme saksgang. Hva som er årsaken bak dette, fremstår som uklart for Andreas Ulla.

Jan Rune Ulla (03.05.2019) er grunneier og fastboende på Ulla, og påpeker at det er store endringer fra konsesjonen som ble søkt i 2004 til dagens plan. Jan Rune Ulla mener tiltaket fører til store turbiner tett på bebyggelse, og at det blir forstyrrende i landskapet. En planlegger å benytte 34 MW, og konsesjonen bør ikke åpne for å videre fremtidig utbygging 66 MW.

Jan Rune Ulla mener det er knyttet finansiell risiko til prosjektet, da det ikke er avklart hvem som skal bygge/drive anlegget. Han spør om det fortsatt vil være lønnsomt i prosjektet ved stopp av turbiner pga krav til skyggekast og støy.

I følge Ulla, kjenner ikke til utbygger til lignende utbygging så tett på bebyggelse. Jan Rune Ulla frykter for bomiljøet pga støy og visuell forurensning på Ulla. Tilbudt kompensasjon for å overskride støykravene fremstår som useriøse.

Kjetil Lervåg (05.05.2019) er kritisk til at turbinene er plassert nær bebyggelsen på Ulla. Støyrapporten er på engelsk og umulig for vanlig folk å forstå, men ut fra beskrivelsen tolker Lervåg det som at en i lange perioder kan få støy over 45 db og helseplager som følge av dette.

Lervåg frykter også skyggekast fra turbinene, som er plassert sør for husene på Ulla. Lervåg oppfatter visualiseringene som underdimensjonert.

Lervåg viser til at det er rikt fugleliv på Ulla. På tur i området hvor vindkraftverket skal bygges, er det ikke unaturlig å se opptil 8 – 10 ørner.

Med begrunnelse i støy, skyggekast, avstand til bebyggelse, skade på fugleliv og tap av friluftsområde, krever Lervåg at de to turbinene over Ulla fjernes eller flyttes.

Asbjørn Odd Roald (05.05.2019) bor ca én kilometer fra nærmeste turbin, og er bekymret for støy og skyggekast fra vindkraftverket.

Isabella Pareliussen og Terje Morsund Austnes (05.05.2019) bor på Håneset, nær den planlagte kaia. Pareliussen/Austnes er bekymret for hvordan tiltaket vil påvirke rødlista rovfugler. Det er lenge siden konsesjonen ble gitt, og siden da har havørnbestanden økt. Nylig var det 12 havørn ved Ullabrua. Pareliussen/Austnes mener det må være feil at det kun er registrert ett hekkende havørnpar i nærheten av vindturbinene. Pareliussen/Austnes videre til at også vandrefalk og hubro hekker nær vindkraftverket.

Nord for Haram, er det flere fuglefredingsområder. Dette gjelder Håvika, Ullaholmen og Lia. Under trekkesesongen vår og høst, er det mange fugl som bruker området som landings/hvileplasser.

Pareliussen/Austnes mener også vindkraftverket vil føre til verdiforringelse på tomter og forringelse av turopplevelser.

Pareliussen/Austnes er opptatt av brønnen, som ligger på naboeiendommen, ved fjellfoten, ikke blir påvirket av anleggsvirksomheten. Brønnen er ikke merket av på kart.

Marit Heggenhougen (04.05.2019) ønsker ikke vindkraftverk på Haram, og begrunner dette med støy/skyggekast, rasering av turområder og naturverdier.

I epost datert 13.05.2019 beskriver Heggenhougen livet på Haramsøya. Det var protestaksjoner i 2009, og trodde vindkraftplanene var lagt vekk. Heggenhougen mener de ikke har blitt tilstrekkelig informert om de endelige planene og at det har vært manglende anledning til medvirkning for øyfolket som berøres.

Heggenhougen protesterer mot tapet av naturmangfold, fugledød, helsemessige konsekvenser av støy, negative ringvirkninger for bomiljø, rekreasjonsområder, reiseliv og kulturminner.

Christine Kobbevik (08.05.2019) ønsker ikke vindkraftverk på Haram. Dette begrunnes med hensynet til fugl, manglende informasjon og medvirkning, kort høringsfrist, støy og avstand fra bebyggelse, skyggekast/iskast, ødelagte naturverdier, verdiforringelse av boliger.

Herbjørg Karin Longva (11.05.2019) bor på et verneverdig område på Ulla, der det gamle klyngetunet lå. Longva ønsker ikke vindkraftverket på Haram av hensyn til støy, fugleliv, mye brukt turområde og at det ikke lenger er kraftunderskudd. Det påpekes at bebyggelse på Ulla har mottatt lite informasjon vedrørende vindkraftanlegget, og at han først mottok et brev med informasjon den 11.04.2019.

Harald Petter Myren og Hilde Ulla Myren (13.05.2019) har et hus på Ulla, som ligger i kommunens reguleringsplan «spesialområde med formål bevaring». Myren kan ikke forstå at det tillates å sette opp turbiner så nær et område som er regulert med formål å bevare. Myren reagerer på at de først nå blir kontaktet vedrørende et vindkraftverk som er planlagt nær huset, naustet og øvrige tomter i slekta. Vindkraftverket vil ha stor innvirkning for framtiden for familien, og viser til at Zephyr i møtet opplyste om at ingen andre vindkraftverk i Norge er plassert så nær hus.

Myren ønsker ikke at vindkraftverk på Haram realiseres av følgende hensyn; støy/skyggekast (herunder helsemessige konsekvenser av støy/skyggekast), lyssetting av turbinene, tap av rekreasjonsområde, konsekvenser for fuglelivet, forringelse av boligverdi (herunder ubebygde tomter), og sikkerhet for turgåere mtp iskast.

Lennart Welle (13.05.2019) eier gnr/bnr 10/45 ønsker at Haramfjellet vindkraftverk ikke realiseres. Dette begrunnes av hensynet til freda fuglearter, og nevner havørn, hubro, vandrefalk mv., støy/skyggekast og blinkende lys, avstand til bebyggelse, inngrep i naturen. Welle mener også det har skjedd saksbehandlingsfeil, uten at dette er begrunnet nærmere i uttalelsen.

I epost datert 13.05.2019 viser Welle til «Appendix G: Detailed Noise maps, worst case, mode PO1». Her er det utelatt en del hus, som ligger mellom de to kartutsnittene som omhandler Ulla. Dette gjelder blant annet Lennart sitt hus gnr/bnr 10/45. På bakgrunn av dette mener Welle at rapporten er ufullstendig og ugyldig.

Mari Agathe Aakre Hatlestad (13.05.2019) har hus nedenfor Ullahornet og eier flere verneverdige bygninger på det gamle klyngetunet. Hatlestad er imot vindkraftverk på Haramsfjellet. Dette begrunnet med tap av rekreasjonsområde i storslått natur, støy-/skyggekastplager, iskast, fugle- og dyrelivet i området. Det vises til at det er et fuglereservat på Ullaholmen, like ved, og at dette ikke er forenelig med vindkraftverk.

Hatlestad mener hun har fått lite informasjon om saken, at det er manglende konsekvensutredning og at det er kort høringsfrist.

Ottar Ulla (13.05.2019) mener MTA/detaljplan ikke må godkjennes. Dette begrunnes med:

- Anleggets størrelse på en så liten øy som Haramsøy, så tett innpå folk.
- Helsevirkninger av støyplager. Støyberegningene viser marginale og unøyaktige grenseoppganger til hus i klynger som ligger innenfor og utenfor støysone. Dette virker lite troverdig.
- Kort avstand til bebyggelse og planlagt hyttefelt
- Hekkende ørn på Haramsøya
- Området er et viktig tur- og rekreasjonsområde for øyas befolkning og turister
- Visuelle virkninger, med 150 meter høye turbiner på et fjell som er 320 meter på det høyeste.

Avslutningsvis opplyser Ottar Ulla, at han som rettighetshaver ikke har blitt informert om det planlagte utbyggingen, før i mars i år. Ottar Ullas rettigheter har ikke vært med i betraktningen i behandlingen av saken før MTA nå behandles.

Eva Kristin og Andres Thyri (12.05.2019) representerer eiendommen «Brenneriet» på Ullahammaren 59. Det vises til at miljøet på Ulla er verneverdig, og Thyri har planer om å drive med turisme på Ulla. I følge Thyri vil turbinene komme 550 m fra deres boliger, og de frykter for verdiforringelse av boliger, som følge av vindkraftverket. Thyri mener visualiseringene er feil proporsjonert. Thyri opplyser at de ikke er informert om planene før 04.04.2019. Det vises anleggskonsesjon om at MTA/detaljplan skal utarbeides i samarbeid med kommune, grunneiere/rettighetshavere. Thyri er rettighetshaver og har vært utelatt i planleggingen.

Thyri har ikke tillit til støyberegningene, og ber om at disse utføres på nytt. Ettersom boligene ligger nord for turbinene, frykter de også skyggekast fra turbinene. Det vises til at tårnhøyden er tilsvarende løsningen som ble meddelt konsesjon, men at vingene er vesentlig større. Thyri frykter støy og skyggekast vil ha negativ virkning på mennesker og dyr. Avstanden til boliger, gjør at Thyri også er bekymret for iskast fra turbinene.

Thyri frykter tap av naturmangfold, herunder forstyrrelser for fugl (snøugle, toppskarv, vandrefalk, erfugl, lundefugl og hubro med hekkeplass på Haram). Thyri mener det må foreligge en ny KU før en utbygging på Haram kan påstarte, ettersom KU i saken er 10-15 år gammel.

Zephyr har i møte på Ulla, varslet at det ikke vil være mulig å flytte vindturbinene på Ullahornet, av økonomiske hensyn. Thyri mener denne argumentasjonen ikke bør vektlegges. De viser til nye retningslinjer fra NVE om at turbiner ikke bør plasseres langs kanter, kurver og fremskutte partier i terrenget, slik det nå gjøres på Haramsøy.

Knut Hallvard Ulla (13.05.2019) mener forutsetningene for konsesjonen til Haram vindkraftverk er falt bort, ettersom det ikke lenger er kraftunderskudd i regionen og vindkraftverket er redusert med 50% installert effekt. I konsesjonen ble mengden produsert strøm vurdert som så stor, at det skulle oppveie ulempene for fugl, landskap og folk. Ulla mener det må utarbeides ny KU, ettersom den gjeldende KU er 15 år gammel.

Knut H. Ulla krever ny støyrapport, som er utarbeidet på norsk. Knut H. Ulla forlanger støyberegning mot bebyggelse på Ulla for T01, T04, T05 og T06 hver for seg, ikke som et gjennomsnitt av de åtte turbinene. Det vises til at Zephyr har uttalt at effekten kan reduseres slik at støyen blir under 45 dbA. Ulla påpeker at dette er en løsning som er umulig å kontrollere/etterprøve for grunneiere. Knut H. Ulla er bekymret for helsemessige konsekvenser av skyggekast (stressrelatert sykdom).

Det kreves nye visualiseringer fra sjøen mot Ulla, Flemsøy og Lepsøy. Det vises til Nasjonal ramme for vindkraft, hvor det anbefales at turbiner ikke ligger nærmere enn fire ganger turbinens høyde. I dette tilfelle vil det si 600 meter. Nærmeste bygninger på Ulla ligger 550 meter fra turbin og planlagt hyttefelt ligger 450 meter. Knut H. Ulla mener Zephyr feilinformmerer når de opplyser at alle turbiner ligger innenfor kravet til avstand (600 m). På bakgrunn av ovenstående bes det om at T04, T05 og T06 fjernes. Det vises for øvrig at Haram ikke er inkludert som mulig utbyggingsområde i Nasjonal ramme for vindkraft.

Knut H. Ulla klager på manglende involvering av bomiljøet på Ulla, og forlanger at det blir laget ny MTA med bedre involvering av innbyggere på Ulla.

Steinar Åkre og Tove Britt H. Åkre (13.05.2019) eier gnr/bnr 10/57 (Ullahammeren 10), og deleier av gnr/bnr 180/55 (Ullavegen 707), ca 600 meter fra nærmeste turbin. Åkre klager på manglende informasjon om saken. Støyrapport på engelsk med mange faguttrykk er vanskelig å forstå. Fem

boliger ligger over grenseveriden på 45 db, dvs konsesjonsregelen er brutt. Konkret viser støyrapporten at det er beregnet 45 dB ved husveggen deres, og at det er mange boliger på Ulla som ligger oppunder 45 dB. Det stilles spørsmål til usikkerheter ved støymålingene.

Det påpekes at det er vesentlige endringer fra konsesjonen som ble gitt i 2008, dette gjelder plassering av turbiner og antall turbiner. To turbiner nærmest Ulla bes flyttes, og det bes om at det lages en ny KU.

Åkre ønsker ikke realisering av Haram vindkraftverk av hensyn til støy/skyggekast/iskast, natur/fugleliv, ødeleggelse av mye brukt turområde, forringelse av boligverdi.

Grethe og Åsmund Ulla (13.05.2019) bor i Ullahammeren 28. Ulla klager på dårlig informasjon, kort høringsfrist, ingen mulighet for medvirkning ved utarbeidelse av plan, informasjon til dels på engelsk. De mener støyberegningene burde blitt beregnet for hver enkelt turbin, ikke summen av alle turbinene. For øvrig er de imot etableringen av vindkraftverket, på grunn av hensynene for støy, skyggekast, iskastnærhet til bebyggelse, virkninger for fugl, tap av turområder.

Hildegunn og Peder Ulla (13.05.2019) har nylig bygd pensjonistbolig på Ullahammaren. Hildegunn og Peder Ulla klager på kort høringsfrist. De går imot prosjektet, på grunn av hensynene for støy, skyggekast, lyssetting av turbiner, virkninger for fugl, tap av ombrogen myr, tap av turområder. De viser også til at Ulla er et verna området, hvor det er strenge restriksjoner. Å bygge et 90 cm rekkverk er ulovlig, men å bygge 150 meter vindturbiner i nærmiljøet godtas.

Hildegunn og Peder Ulla ber om at det utarbeides en ny KU og ny konsesjonsbehandling.

Helle Ulla Ingelsrud (13.05.2019) har odell på en av gårdene på Ulla. Ingelsrud klager på mangel på informasjon og mulighet for medvirkning, og viser til at hun først ble orientert i brev datert mars 2019. Hun klager på kort høringsfrist. Ingelsrud mener turbiner så nær bebyggelse vil gi negative konsekvenser for psykisk helse (blant annet pga. støy). Ingelsrud frykter også skyggekast og iskast fra turbinene. Ingelsrud har for øvrig følgende argumenter mot å etablere vindkraftverk på Haramsøya: fugledrap, tap av rekreasjonsområder, rasering av natur. Ingelsrud viser til at Ulla har stor kulturarv og spør hvordan det kan tillates å sette opp 150 meter høye turbiner i nærområdet. Ingelsrud lurte også på hvem som har ansvaret om prosjektet går konkurs.

Lars Ulla (13.05.2019) eier gnr/bnr 10/41, Ullahammaren 34, klager på manglende involvering og kort høringsfrist.

Lars Ulla opplever støyrapport skrevet på engelsk, som krevende å forstå. Lars Ulla viser til at mange av husene vil få støy rett under grensa på 45 dB. Fjellområdet vil være over 55 dB og Lars Ulla mener turområdet blir uegna. Lars Ulla er bekymret for helsemessige konsekvenser av støy (særlig infralyd) og skyggekast. Ulla vurderer også at risiko for iskast er bagatellisert i MTA/detaljplan.

Lars Ulla vurderer visualiseringene som ufullstendige og reagerer på den korte avstanden fra turbiner og hus (600 meter). Lars Ulla argumenterer for øvrig imot vindkraft på Haramsøya med det rike fuglelivet i området, kulturminner og kulturmiljø, verdiforringelse av boliger. Avslutningsvis ber Lars Ulla om at det utarbeides en ny KU, og oppfordrer NVE om å ikke godkjenne fremlagte MTA/detaljplan.

Wenche Iversen, Maria Bergljot Ulla og Eva Ruth Ulla (13.05.2019) eier/har bruksrett på gnr/bnr 10/6. Innledningsvis klages det på kort høringsfrist av MTA/detaljplan og at de ikke har blitt tilskrevet direkte ved konsesjonsbehandlingen.

Iversen/Ulla påpeker at terrenginngrepene i forbindelse med Haram vindkraftverk er irreversible tiltak, og at det ikke vil være mulig å tilbakestille terrenget/naturtype til sin opprinnelige form. Det vises til

avsnitt tre i sammendraget, hvor det går fram at Haram vindkraftverk ligger nær naturreservat på vestsiden av øya, og at fuglelivet er rikt i og nær naturreservatet.

Iversen/Ulla viser til konsesjonsvilkår nr. 5 «*NVE kan fastsette nye vilkår for anlegget dersom det foreligger sterke samfunnsmessige interesser*», og hevder det foreligger så store samfunnsinteresser at anlegget må stoppes. De mener produsert energi er liten i forhold til inngrepene.

Iversen/Ulla viser til konsesjonsvilkår nr. 11, 21 og 25 som omhandler fugl. De viser videre til at turbiner er redusert fra 26 til 8, og at diameteren på rotorbladene har økt fra 80-90 meter til 136 meter. I følge Iversen/Ulla finnes det ikke faktagrunnlag om fugletrekk mv på Haramsøy. Dette gjør at en ikke kan optimalisere plasseringen av turbinene ifht «fangstarealet» og en kjenner ikke til omfanget av fugledød. Det vises videre til forundersøkelser for havørn som ble gjennomført i 2011. Iversen/Ulla krever at det foretas grundige ornitologiske undersøkelser før det gis tillatelse til oppstart av anlegget.

Til konsesjonsvilkår nr 17 om luftfart, mener Iversen/Ulla at MTA/detaljplan ikke gir en tilstrekkelig beskrivelse av hvilken innvirkning lyssetting av turbinene vil ha for beboerne i området. Iversen/Ulla ber om en beskrivelse av hvilken lysforurensning dette vil medføre.

Til konsesjonsvilkår nr 18 om støy, mener Iversen/Ulla at det ikke er akseptabelt at støynivået overstiger grenseverdier.

Hovedkonklusjonen til Iversen/Ulla er at Haram vindkraftverk må stoppes.

Erling Flem (14.05.2019) slutter seg til fylkeskommunens merknad i denne saken, og krever full ny gjennomgang og konsekvensutredning.

Randi og Bjørn Nogva (13.05.2019) eier bolig og eiendom som ligger ca 550 meter fra det planlagte vindkraftverket. Nogva reagerer på at vindkraftverket er vesentlig endret fra det som ble konsesjonssøkt. Dette gjelder særlig høyden på turbinene som vil være godt synlig i landskapet.

De mener det nærmest er umulig å sette seg inn i den svært komplekse saken på en god nok måte til å uttale seg grundig til MTA-planen for «vanlige» folk. Nogva klager på at manglende mulighet for involvering i prosjektet, og viser til at det kun er grunneiere på selve vindkraftverket som har blitt involvert.

Ifølge støyrapporten ligger boligen rett under grenseverdien på 45 desibel. For ev avbøtende tiltak for støy, viser Nogva til at boligen er gammel, og at det derfor er begrenset hvilke tiltak man får lov til å gjennomføre. Nogva er kritisk til at støyrapporten er skrevet på engelsk fagspråk, noe som ikke er i henhold til regler for informasjon til privatpersoner i Norge. Rapporten tar heller ikke hensyn til lavfrekvente lyder.

Videre er Nogva kritisk til utbygging av Haram vindkraftverk, med begrunnelse skyggekast, verdiforringelse av bolig, forringelse av naturverdier (herunder rødlista fuglearter). Vindkraftverket er planlagt i område med hyttefelt, og flere aktører har planer om turismesatsing.

Jørgen Åkre (13.05.2019) bor på Ulla og klager på manglende medvirkning siden det ble gitt konsesjon i 2009. Det er anført i MTA at medvirkning er utført, noe det ikke er.

Åkre mener OED har handlet i strid med egen praksis, ettersom prosjektet fikk konsesjon på tross av hva Haram kommune ønsket.

Åkre er bekymret for helseplager relatert til støy, ber om at tilgjengelig forskning og siste retningslinjer og veileder for støy følges.

Av hensyn til visuelle virkninger, ber Åkre om at nye retningslinjer for avstand følges og at turbiner fjernes eller flyttes av hensyn til mennesker, natur, turområde og kulturlandskap. Plasseringen av T04 på Ullahornet, og også Nonshaugen, vil være svært dominerende i landskapet.

I MTA-planen er det oppgitt 52 timer i året med fare for iskast. Dette tallet synes erfaringsmessig å være lavt. På Nordøyvegen vil det være fare for liv og helse.

Vindkraftverket er omringet av vernede områder på alle kanter. Hvordan kan myndighetene og NVE tillate at det etableres vindkraftverk så nærme vernede områder?

Terje Tvedt (20.05.2019) er daglig leder for Ullahytter AS, og er meget kritisk til saksgangen, manglende informasjon og kontakt med Haram Kraft AS. Ullahytter har ikke på noe tidspunkt i prosessen i frem til MTA plan, blitt kontaktet av Haram kraft AS. Tvedt mener dette må være en grov saksbehandlingsfeil og i strid med forutsetningene i konsesjon som ble gitt i 2009.

Ullahytter er et regulert hyttefelt (16 hyttetomter), bestående av eiendommene gnr/bnr 10/72,73, nord for turbin 4 og 5. Feltet ligger på Vålhaugen, mellom 490 – 550 meter fra nærmeste turbin. Oppstart av reguleringsplanarbeidet ble godkjent av kommunen 28.08.2007, og reguleringsplanen ble endelig godkjent av Haram kommunestyre den 29.01.2009.

Selv om ikke MTA planen har med vurderinger for hyttefeltet, mener Tvedt utfra støy- og skyggekartet, at støynivået sannsynligvis vil være over Lden 45 dBA ved den planlagte bebyggelsen. Det er stor sannsynlighet for at støynivået overstiger anbefalte verdier i veiledningene. Tvedt viser til at det er brukt en terrengmodell med høydeekvidistanse på 5 meter, dette fører til mindre nøyaktighet i grensene mellom grønn, gul og rød sone. I støyrapporten er terrenget oppgitt som type D (innmark, graskledd eng). Tvedt påpeker at området mellom turbinene og hyttefeltet i hovedsak er fjell. Tvedt mener det er sannsynlig at støynivået blir noe større om en bruker reell marktype.

Videre påpeker Tvedt at MTA mangler støyberegning fra de enkelte turbinene ved hyttefeltet, dette gjelder spesielt turbin T04 og T05. Tvedt vurderer at hyttefeltet ligger i vindskygge for dominerende vindretning, som kan føre til inntil 8 dB større verdi enn worst caseberegningen. Vurdering av flerkildestøy blir også etterlyst. Flerkildestøy kan medføre 3 dB høyere støy ved hyttefeltet.

Når det gjelder skyggekast, vurderes ikke dette for hyttefeltet. Når turbinene ligger sør og nær sør for feltet, er det åpenbart at skyggekast må utredes.

De tre nærmeste vindturbinene ligger fra 490- 800 meter fra planlagte hyttefelt. NVE sine anbefalinger for visuelle virkninger er satt til 1,2 – 1,3 kilometer. Hyttefeltet kan ut fra MTA bli utsatt for høyintensitet hinderlys med rød blinkende hinderlys. Tvedt mener MTA/detaljplan langt på vei dokumenterer at det ikke bør gis byggetillatelse for utbygging av hytter innenfor 600 til 800 meter fra nærmeste turbin. Et slikt konsekvens vil påføre eierne av Ullahytter AS store økonomiske tap.

Det oppleves som uhørt at Haram Kraft AS kan foreta ei utbygging utfra en konsesjon som var gitt for 10 år siden. Kunnskapen om ulemper ved vindkraftutbygging er i dag en helt annen enn gang. Dette dokumenteres gjennom alle veiledere utgitt av NVE de siste 10 årene. I alle veiledere anbefales det en minsteavstand mellom bebyggelse og turbin på 600 til 800 meter.

Skal det bygges vindkraftverk på Haramsøyfjellet må det etter Tvedts vurdering søkes om ny konsesjon etter de nye veilederne og retningslinjene der alle berørte parter får reell mulighet for medvirkning. Om NVE, på tross av alle protester, godkjenner MTA planen, ser Tvedt det som umulig å realisere utbygging av hyttefeltet. Tvedt vil da kreve forhandling om innløsning av vår eiendom.

Birgit Oline Kjerstad (17.05.2019) har oversendt 747 underskrifter mot vindkraft på Haram. De reagerer på at konsesjonen er forlenga uten at lokalsamfunnet er gjort oppmerksomme på det, og uten

at det er foretatt nye vurderinger. Det vises til at samfunnsnyttene som ble vektlagt i 2008 ikke er relevant i 2019. Kjerstad skriver at lokalbefolkninga mobiliserer seg mot vindkraftverket og mener konsesjonen aldri skulle vært gitt.